

Stor idérigdom på Djursland:

To projekter på Djursland får støtte fra Realdania-kampagnen Stedet Tæller

En revitalisering af Egil Fischers Ferieby med udgangspunkt i stedets særlige arkitektoniske, kulturhistoriske og landskabelige værdier. Og nyt liv ved Fjellerup Strand ved at aktivere tre historiske bygninger på stranden og øge tilgængeligheden til vandet. Disse to projektidéer med rødder på Djursland får i dag hver 125.000 kr. i støtte fra Realdania til videre udvikling. Det sker i forbindelse med Realdania-kampagnen Stedet Tæller, som frem til 2016 sætter fokus på yderområdernes stedbundne potentialer. De to projektidéer fra hhv. Norddjurs og Syddjurs kommuner får tildelt støtte i hård konkurrence med over 120 indsendte projektidéer til kampagnens første udbudsrunde, hvor i alt 25 projektidéer får støtte. Det store ansøgerfelt vidner om, at yderområderne – ikke mindst på Djursland - bobler og sprudler af idéer til at udvikle og udnytte de enkelte lokalområders særlige kvaliteter.

Projektmagere fra Djursland løfter i flok

"Vi er glade for, at kampagnen Stedet Tæller har afstedkommet nogle gode og solide projektidéer fra Djursland. Det vidner om, at der er masser af lokale kræfter, der er parate til at aktivere de helt unikke kvaliteter, som man kun finder på Djursland. De projektidéer, vi har modtaget fra projektmagere på Djursland, er desuden rige på kreativitet og lokalt engagement, ligesom de demonstrerer evnen til at løfte i flok på tværs af kommuner, lokale grundejerforeninger, sportsklubber, turismeerhverv, private borgergrupper og andre aktører," siger Hans Peter Svendler, direktør i Realdania.

I Norddjurs Kommune er det ambitionen at skabe nyt liv ved Fjellerup Strand, der engang var et af Danmarks vigtigste fiskeriområder. Det skal blandt andet ske via bevaring og aktivering af tre historiske bygninger på stranden og ved at sørge for bedre tilgængelighed til vandet. På Mols i Syddjurs Kommune har Grundejerforeningen for Femmøller Strand sat sig for at revitalisere Egil Fishers Ferieby, Danmarks første planlagte sommerhusområde. Det skal ske med udgangspunkt i de oprindelige kulturhistoriske, landskabelige og arkitektoniske værdier.

"De to projektidéer fra Djursland giver nogle spændende bud på, hvordan kulturhistoriske, landskabelige og bygningskulturelle potentialer kan udnyttes til gavn for mange mennesker. Begge idéer er oplagte bud på, hvordan stedbundne potentialer kan være med til at styrke livskvaliteten lokalt i Danmarks yderområder," siger Hans Peter Svendler.

Mulighedernes Danmark og kvalitet i kysternes turistbyer

Realdania har med Stedet Tæller afsat i alt 115 mio. kr. til at støtte konkrete, fysiske projekter, ligesom der også er afsat midler til formidling af viden og inspiration til kommuner, turismeerhverv og aktører i yderområder. Støtten til de 25 projektidéer er fordelt på to af kampagnens tre fokusområder: *Mulighedernes Danmark* og *Kvalitet i kysternes turistbyer*.

15 projekter er udvalgt inden for fokusområdet *Mulighedernes Danmark*, der sætter fokus på de stedbundne potentialer som afsæt for bæredygtig udvikling. 10 projekter, heraf to på Djursland, er udvalgt inden for fokusområdet *Kvalitet i kysternes turistbyer*, der fokuserer på høj kvalitet i kystbyernes byggede miljø, og på hvordan dette kan gavne turismeudvikling og lokale borgere.

Frem til oktober 2012 arbejder alle 25 projekter med projektudvikling sammen med deres rådgivere. Desuden bliver alle indbudt til en fælles workshop, der kan give inspiration til udviklingen af projekterne. I november 2012 udvælges ca. 12-13 af projekterne, som får tildelt midler til realisering inden for en samlet ramme på 37 mio. kr.

Læs mere om kampagnen og de udvalgte projektidéer på www.stedet-taeller.dk.

Yderligere information:

Projektleder Karen Skou, Realdania, telefon 70 11 66 66
Direktør Thomas Martinsen, Dansk Bygningsarv, telefon 22 46 71 70

FAKTA

Stedet Tæller bygger videre på de positive erfaringer fra projekter, som Realdania tidligere har støttet. Det gælder for eksempel herregården Knuthenlund på Lolland, hvor en stærk tradition for mejeriprodukter kombineret med økologi, traditionelt håndværk og lokal forarbejdning danner afsæt for innovativ fødevarerproduktion og nye arbejdspladser i historiske omgivelser.

Eller Klitmøller, der har gjort Jammerbugtens bølger til omdrejningspunktet for en surferstrand i verdensklasse samtidig med at det oprindelige fiskermiljø er bevaret. Filosofien er at tage udgangspunkt i de unikke stedbundne potentialer som afsæt for bæredygtig udvikling – og dermed få det enkelte områdes særlige kvaliteter frem.

Hvad er et yderområde?

I kampagnen Stedet Tæller forstås yderområder som de kommuner og ikke-brofaste øer, der er omfattet af den differentierede planlov, kategoriseret som yderkommuner i forhold til uddeling af landdistriktsmidler af Fødevarerministeriet og/eller kategoriseret som yderområder og overgangsområder i forhold til EU's strukturfondsmidler.

Om stedbundne potentialer:

Stedbundne potentialer er udviklingsmuligheder med afsæt i de unikke kvaliteter ved et bestemt sted. Det kan være kulturarv i bygninger og landskaber, nærhed af storslåede naturområder eller en levende lokal håndværkstradition. Stedbundne potentialer kan også være lokal kultur, lokale værdier og selvforståelse, lokal viden og sociale netværk, der er opstået over tid på et sted.

Om kampagnen Stedet Tæller:

Med den 5-årige kampagne Stedet Tæller viser Realdania nye veje til, hvordan man kan forbedre livskvaliteten i yderområderne med udgangspunkt i de særlige kvaliteter og potentialer, som findes netop her. Realdania har med kampagnen afsat i alt 115 mio. kr. til at støtte konkrete, fysiske projekter, ligesom der også er afsat midler til formidling af viden og inspiration til kommuner, turismeerhverv og aktører i yderområder. www.stedet-taeller.dk/

Om de to vinder-projektidéer på Djursland:

Nyt liv ved Fjellerup Strand - Norddjurs

På nordkysten af Djursland ligger sommerhusområdet Fjellerup Strand, kendt for sin beliggenhed ved strand og hav. Lige bagved finder man landsbyen Fjellerup med sine blot 400 indbyggere og knap 1.800 sommerhuse.

Tidligere har området været et af Danmarks vigtige fiskeriområder, men i dag vidner kun tre markante, men misligholdte bygninger ved stranden om fortidens fiskerieventyr.

Tilbage i 2009 satte Norddjurs Kommune gang i en visionsplan for hele Fjellerup i samarbejde med den lokale forening, Paraplyen. Planen skal afdække, hvad der skal til, for at byen bliver et mere attraktivt sted for beboere og turister. Ideen er at skabe muligheder for nyt liv i byens eksisterende områder, højne kvaliteten på stedet og sætte fokus på de nære oplevelser. Natur, bosætning og turisme skal hænge bedre sammen, og Fjellerups image skal være mere helstøbt, lyder den erklærede vision.

Den grundlæggende idé med projekt *Nyt liv ved Fjellerup Strand* er bevaring og aktivering af de historiske bygninger på stranden, og den kommende projektudviklingsfase skal konkretisere, hvad der fremover skal ske i byen. Det kan fx være udarbejdelsen af en helhedsplan for det samlede område - og/eller fokus på at skabe bedre tilgængelighed til vandet.

Vision: At revitalisere stranden og bevare/genanvende bygningsarven til glæde for borgere og sommerhusgæster.

Hovedgreb: Bevaring og aktivering af tre historiske bygninger på stranden, koncept- og projektudvikling med fokus på fx bedre tilgængelighed til vandet.

Organisationen bag projektet: Norddjurs Kommune er ansøger. I projektet inddrages Paraplyen (de lokale grundejerforeninger), Borgerforeningen i Fjellerup, sportsklubber, ejere af turismefaciliteter m. fl.

Kontaktperson for yderligere information og interview:

Jesper Due. Norddjurs Kommune. Tlf. 8959 4088. Mail: jd@norddjurs.dk

Egil Fischers Ferieby - Syddjurs

I begyndelsen af 1900-tallet opstod feriekolonierne og spejderlejrene på Mols. De skulle give borgerne og arbejderne mulighed for at komme ud i ferielandet til frisk luft og vand. Med opførelsen af et badehotel i Femmøller i 1909 (nu Femmøller Efterskole) blev Mols trækplaster for turister, der, udover strandbadet, også skattede vandreturen ad Den Italienske Sti ind i Mols Bjerge.

Senere fulgte store indgreb i de kystnære arealer, blandt andet i form af udstykning til individuelle feriehuse. Nu blev Syddjurs Kommune hjemsted for landets første sommerhusområde, der blev anlagt ud fra en overordnet plan - Egil Fischers Ferieby ved Femmøller Strand. Siden Fischers tid har området udviklet sig kraftigt med mange sommerhuse, ustyret beplantning, vej- og parkeringsanlæg og nogle få butikker.

Tilbage til de oprindelige værdier

Nu er der behov for at genfinde de oprindelige værdier og landskabsarkitektoniske intentioner, som tidens tand i nogen grad har fjernet eller skjult i området. Stedets kulturværdier skal fastholdes og udvikles som et væsentligt bidrag til Ebeltoft-områdets identitet som turistby, mener Grundejerforeningen for Femmøller Strand. Visionen for projektet er at vise, hvordan de oprindelige planer for feriebyen kan genfindes. Samtidig skal de kulturhistoriske, arkitektoniske og landskabelige værdier gøres tilgængelige for Nationalparken Mols Bjerges og kystturismens gæster.

Konkret skal en udviklings- og vedligeholdelsesplan restaurere og videreudvikle arkitekt Egil Fischers Ferieby. Kystturismen og fritidskulturen på Mols skal revitaliseres, og der skal skabes klare definitioner af ankomstområderne fra de omkringliggende indfaldsveje. Endelig skal adgangsmulighederne til feriebyen forbedres for vandrere og cyklister, og friarealer, som fx stranden, skal gøres tilgængelige for folkelige fællesaktiviteter.

Til kamp mod udvanding

Projekt *Ejgild Fischers Ferieby* er udvalgt til videre konceptudvikling, fordi projektet kan demonstrere, hvordan et unikt sommerhusområde kan bekæmpe udvanding af den oprindelige plan og karakter og

Pressemeddelelse

15. marts 2012

bevare sin kulturhistoriske værdi. Flere andre sommerhusområder står over for lignende udfordringer.

Projektet kan desuden have demonstrationsværdi i kraft af det succesfulde grundejersamarbejde, som står bag idéen.

Vision: At revitalisere Egil Fischers Ferieby med udgangspunkt i de oprindelige planer fra 1924. Reetablering af de særlige kulturhistoriske værdier, stedets landskabelige og arkitektoniske værdier, som skal gøres tilgængelige for Nationalparken Mols Bjerges og kystturismens gæster.

Hovedgreb: Udarbejdelse af lokalplan, herunder rammer for de private veje og bevoksninger i området, vedligeholdelsesplan for de grønne områder og de fredede bygninger.

Organisation: Grundejerforeningen for Femmøller Strand er ansøger. Samarbejdspartnere er Syddjurs Kommune og Nationalparken Mols Bjerge. Projektforslaget støttes af BLIS By- og landskabskultur i Syddjurs og Visit Djursland.

Kontaktperson for yderligere information og interview:

Leif Støy. Grundejerforeningen for Femmøller Strand. Tlf. 8753 5000.